

Aluehallinto
alku
kehittyy ja uudistuu

ALUEHALLINNON UUDISTAMISHANKE

*Aluehallinnon aluejakotyöryhmän
väliraportti*

18.6.2008

Sisällysluettelo

Työryhmän tausta ja tehtävät.....	2
Aluejakotyöryhmän työskentely	3
Valtion aluejaotuksissa huomioon otettavia tekijöitä	4
Nykyinen rakenne	4
Liikenneyhteydet.....	4
Väestömäärä, yritykset ja kunnat	5
Kieliolot	5
Alueiden erityispiirteet ja yhteiset ominaisuudet.....	5
Alustava ehdotus maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueiden muodostamisen menettelytavasta ja aikataulusta.....	5
Alustava ehdotus elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskusten aluejaoksi.....	7
Alustava ehdotus aluehallintovirastojen aluejaoksi	8
Liite 1 Karttaluonnos elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskusten aluejaoksi.....	9
Liite 2 Karttaluonnos aluehallintovirastojen aluejaoksi.....	10
Liite 3 Väkiluku, yritysten lukumäärä ja bruttokansantuote alueittain.....	11

Työryhmän tausta ja tehtävät

Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi asetti Aluehallinnon uudistamishankkeen (myöhemmin ALKU-hanke) 29.6.2007 hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän puolelta hankkeen asettamista. Hankkeen toimikaudeksi asetettiin 29.6.2007 – 31.3.2009. Uudistukset on tarkoitus toteuttaa kokonaisuudessaan vuoteen 2010 mennessä.

Hankkeen valmisteluryhmä antoi väliraportin 31.3.2008. Väliraportti sisälsi valmisteluryhmän ehdotukset, joista useilla on liittymäkohta aluejakotyöryhmän työhön.

Valmisteluryhmä ehdotti, että valtion aluehallinto kootaan kahteen viranomaiseen. Tämä merkitsee sitä, että nykyisten lääninhallitusten, työvoima- ja elinkeinokeskusten, alueellisten ympäristökeskusten, ympäristölupavirastojen, tiepiirien ja työsuojelupiirien tehtävät organisoidaan uudelleen. Jatkovalmistelun aikana valtion aluehallintoviranomaisten työniminä ehdotettiin käytettäväksi ”Elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskus” ja ”Aluehallintovirasto”.

Elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskus (Ellu) vastaa valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtävistä alueilla. Siihen kootaan luonnonvaroihin ja ympäristöön, liikenteeseen ja infrastruktuuriin, työvoimaan, elinkeinoihin sekä osaamiseen ja kulttuuriin liittyviä tehtäviä. Aluehallintovirasto (Allu) vastaa lainsäädännön toimeenpanosta, toimeenpanon ohjauksesta sekä lainsäädännön toteutumisen valvonnasta. Lisäksi aluehallintovirasto vastaa eräiltä osin oikeusturvasta alueilla. Aluehallintovirastoihin kootaan peruspalvelujen toteutumiseen, oikeusturvaan, lupiin ja valvontaan, turvallisuuteen ja maahanmuuttoon sekä ympäristölupiin liittyvät tehtävät ja työsuojelun valvonta.

Väliraportissa esitettiin aluejaon puitteita ja kriteereitä jatkovalmistelua varten:

- Kehittämistehtäviä hoitavalle valtion aluehallintoviranomaiselle (Elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskus) valmistellaan perusaluejako sekä tarvittava useammasta perustoimialueesta koostuva laajempi aluejako tehtäville, jotka eivät sovellu perusaluejakoon
- Lupa-, valvonta- ja oikeusturvatehtäviä hoitavalle valtion aluehallintoviranomaiselle (Aluehallintovirasto) valmistellaan perusaluejako, joka koostuu Manner-Suomessa 6-7 toimialueesta ja tarvittavat suuremmat toiminta-alueet;
- Kaikkien uusien aluejakojen tulee muodostua yhdestä tai useammasta maakunnasta ja niiden tulee olla keskenään yhteensopivia niin, että suurempi alue muodostuu aina kokonaisista pienemmistä alueista;
- Kehittämistehtäviä hoitavien valtion aluehallintoviranomaisten aluejaossa otetaan huomioon niiden tarve läheiseen yhteistoimintaan maakunnan liittojen kanssa;
- Mahdollisuuksien mukaan valmistelussa otetaan huomioon liikenneyhteydet, kieliolot, väestön ja yritysten määrät toimialueilla, toimialueiden erityispiirteet ja yhteiset ominaisuudet sekä tuotannolliset ja taloudelliset syyt;
- Aluejakojen yksityiskohtaista valmistelua varten perustetaan oma alatyöryhmä.

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä (Halke) käsitteli 8.5.2008 aluehallinnon uudistamishankkeen väliraporttia ja päätti hankkeen jatkovalmistelusta. Valmistelua jatkettiin maaliskuun lopussa valmistuneen väliraportin ehdotusten pohjalta niitä muuttaen, tarkentaen ja täydentäen ministerityöryhmän päätöksen mukaisesti.

Aluejakokysymyksiin HALKE:n päätöksessä otettiin kantaa seuraavasti.

”Elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskuksia” on enintään 15. Ne toimivat yhdeksällä toiminta-alueella, jossa toimivat kaikki kolme päävastuualueen tehtäväkokonaisuutta, ja enintään kuudella toiminta-alueella, jossa on elinkeino-, työvoima- ja osaamisen päävastuualueen tehtävät sekä tarvittavaa muiden vastuualueiden palveluja järjestävää henkilöstöä. Näin viranomaisen aluejakoiksi tulee enintään viisitoista.

”Aluehallintovirasto” toimii Manner-Suomessa kuudella toiminta-alueella.

Valtion aluehallinnon uudistuessa ja kuntien aluekehitysvastuusta huolehtivien maakunnan liittojen yhteen sovittavan ja kokoavan roolin vahvistuessa on mahdollista lisätä aluekehitystyön vaikuttavuutta ja kansanvaltaista ohjausta. Tämä edellyttää, että maakunnan liittojen yhteistoiminta järjestetään strategisesti merkittävässä asioissa niin, ettei maakunnan liittojen yhteistoiminta-alue ole ao. tehtävissä toimivaa valtion viranomaisen aluejakoa pienempi.

Maakuntien liitot veloitetaan aluekehittämislaissa yhteistoimintaan maakuntaa laajemmalla alueella ylimaakunnallisissa strategisesti merkittävässä asioissa enintään noin yhdeksälle yhteistoiminta-alueelle. Maakuntaohjelmien ja toteuttamissuunnitelmien yhteiset, ylimaakunnalliset strategiset osat muodostavat pohjan tulosohjausprosessissa keskushallinnon kanssa.

Maakunnan liittojen yhteistyöalueet muodostetaan maakunnan liittojen ja niiden jäsenkuntien ehdotusten pohjalta. Mikäli yhteistoiminnan järjestämisessä ei löydy maakuntien kesken ratkaisuja, yhteistyöalueet laaditaan valtioneuvoston johdolla.

ALKU-hankkeelle asetettiin 12 alatyöryhmää 22.5.2008.

Aluejakotyöryhmä asetettiin toimimaan ajalla 22.5.2008 – 31.10.2008. Työryhmän tehtävänä on tehdä ehdotukset uusien valtion aluehallintoviranomaisten aluejakoiksi ja tehdä ehdotus maakuntien liittojen yhteistoiminta-alueiden muodostamisen menettelytavasta ja aikataulusta sekä arvioida ehdotustensa kielelliset vaikutukset.

Työryhmän tuli antaa alustavat ehdotukset sisältävä väliraportti 18.6.2008 mennessä.

Aluejakotyöryhmän työskentely

Työryhmä on pitänyt neljä kokousta ennen väliraportin antamista. Kokouksissa on käsitelty valtion aluehallintoviranomaisten aluejakoja ja niitä koskevia periaatteita sekä maakuntien yhteistoiminta-alueiden muodostamisen prosessia.

Työryhmän aikataulu on ollut erittäin nopea, koska hankkeen muut työryhmät tarvitsevat työryhmän alustavia ehdotuksia oman työnsä pohjaksi. Työryhmä on ollut yhteydessä säädösvalmistelutyöryhmään maakuntien yhteistoiminta-alueiden muodos-

tamisessa ja organisaatiotyöryhmään ruotsinkielisten palvelujen organisointivaihtoehtojen osalta.

Työryhmän käsittelyssä on ollut hieman toisistaan poikkeavia vaihtoehtoja elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskusten sekä aluehallintovirastojen aluejaoista. Alustavat ehdotukset toimivat yleisemmän keskustelun pohjana ja tarkoituksena on, että niitä voidaan ja niitä tulee tarpeen vaatiessa muuttaa. Alustavien ehdotusten pohjalta käytävä keskustelu on vaikuttava ja keskeinen osa valmistelua.

Työryhmän kokouskäsittelyssä on ollut esillä erilaisia vaihtoehtoja erityisesti Keski-Pohjanmaan sekä Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan sekä näihin suoraan rajautuvien alueiden osalta.

Työryhmän toimeksiannossa ei edellytetty ehdotusta aluehallintoviraston laajemmasta aluejaoista. Työryhmä on kuitenkin hahmotellut alustavasti ja esimerkinomaisesti kolme laajempaa toimialuetta aluehallintoviranomaiselle keskustelun avaamiseksi. Organisaatiotyöryhmän työn edetessä täsmentyy muun muassa laajempien toimialueiden tarkoituksenmukainen määrä ja valmistelua jatketaan sen pohjalta.

Valtion aluejaotuksissa huomioon otettavia tekijöitä

Nykyinen rakenne

Uusi valtion aluehallinto rakentuu nykyisen rakenteen pohjalle ja myös aluejaossa on otettava huomioon nykyinen rakenne. Uusi aluejako ei voi kuitenkaan olla kaikilta osin sama kuin nykyisin.

Nykyisen rakenteen huomioon ottaminen merkitsee asetetun tehtävän ja HALKE-linjausten lisäksi ainakin seuraavia seikkoja:

- uudet aluejaot eivät saa aiheuttaa turhaan toimintojen siirtämistä paikasta toiseen; ja
- toimialueilla on pääsääntöisesti oltava sijoitettuna toimintoja, joita niillä on tarkoitus hoitaa.

Koska ryhmän tehtävänä ei ole maakuntajaon muutoksien valmistelu, valmistellaan valtion aluehallinnon aluejako nykyisen maakuntajaon pohjalle.

Koska HALKE:n päätöksen mukaisesti toimialueita on vähemmän kuin maakuntia, suurin osa toimialueista koostuu useammasta kuin yhdestä maakunnasta.

Liikenneyhteydet

Vaikka aluehallintoviranomaisten työ ei pääosin perustukaan henkilökohtaiseen kanssakäymiseen asiakkaiden kanssa, on asiakkailta ja viraston työntekijöillä tarvetta liikua virastoon ja toimialueella. Tämän vuoksi hyvät liikenneyhteydet toimialueella ovat tarpeen.

Valtakunnalliset liikenneyhteydet muodostavat usein kasvu- ja kehityskäytäviä, jotka luovat maakuntien välille muitakin yhteyksiä ja samankaltaisuuksia. Kehittämistehtävissä nämä yhteydet ovat merkittäviä aluejakojen kannalta.

Väestömäärä, yritykset ja kunnat

Samansuuruisen väestön sekä yritys- ja kuntakannan omaavat toimialueet mahdollistavat virastojen mahdollisimman suuren samankaltaisuuden ja toisinpäin; kovin suuret määrälliset erot toimialueilla tuottavat hyvin heterogeenisen virastojoukon ja runsaammin erikoistumistehtäviä ja tehtävittäin eroavia toimialueita.

Valtion aluehallinnon asiakkaita ovat asukkaat, yritykset, yhteisöt ja kunnat ja näiden määrä vaikuttaa tehtävämääriin. Jokaisella toimialueella tulisi olla tehtäviä niin paljon, että virastot ovat elin- ja kehittämiskelpoisia.

Suomen aluerakenteesta johtuu, ettei samansuuruisiin toimialueisiin ole mahdollista päästä oli kriteerinä sitten pinta-ala, väestömäärä tai yritysten ja yhteisöjen määrä. Suurimpien ja pienimpien välille jää aina merkittäviä eroja, mutta näiden väliin jäävässä kentässä on mahdollista päästä kohtuullisen samankokoisiin yksiköihin.

Kieliolot

Kaksikielisiä palveluita voidaan järjestää ja taata monenlaisissa organisoinneissa, mutta on syytä välttää yksittäisten kaksikielisten tai ruotsinkielisten kuntien joutumista isoon suomenkielisten kuntien joukkoon, koska tällöin ruotsinkielisten palvelujen järjestäminen voi vaikeutua. Sama tarve toimii toisinkin päin. Kieliolot sisältävät myös saamen kieleen liittyvät tekijät.

Alueiden erityispiirteet ja yhteiset ominaisuudet

Maakuntien ja alueiden erityispiirteet voivat liittyä maantieteeseen, sijaintiin, väestöön, kielioloihin, elinkeinorakenteeseen, osaamiseen, kehityssuuntaan tai muihin tekijöihin. Erityispiirteet yhdistävät ja erottavat maakuntia.

Valtion aluehallinnon aluejaon tulisi hyödyntää maakuntien yhdistäviä erityispiirteitä niin, että erityispiirteiden yhdistämät maakunnat muodostavat oman toimialueensa. Toisaalta tulisi välttää kovin erilaisten alueiden liittämistä samaan valtion alueviranomaisen toimialueeseen.

Yhdistävät ja erottavat piirteet voivat olla heikompia tai vahvempia.

Alustava ehdotus maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueiden muodostamisen menettelytavasta ja aikataulusta

Maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueiden muodostamista käsitellään myös hankkeen säädösvalmistelutyöryhmässä, jossa valmistellaan asiasta säädökset. Säädösvalmistelutyöryhmän työ ei ole tältä osin vielä täysin valmis, mutta seuraavia seikkoja voidaan pitää aluejakoja koskevan ehdotuksen pohjana.

Yhteistyöjärjestelyn toteuttaminen edellyttää, että yhteistoiminta-alueella voidaan muodostaa yksi yhteinen kanta. Tämä edellyttää erittäin suurella todennäköisyydellä liittojen jäsenkuntien sopimusta. Sopimus voidaan toteuttaa erillisenä tai maakunnan liiton perussopimuksen muutoksena. Toiminta voi tapahtua jonkin liiton yhteydessä, eikä erillisistä valmisteluelimistä ole tarkoitus säätää. Jos yhteistoiminta toteutetaan yhteisenä toimielimenä, sitä tulevat koskemaan samanlaiset poliittista edustavuutta koskevat säännökset kuin maakunnan liittojen toimielimiä koskevat nykyiset säännökset.

Yhteistoiminnassa hoidettavina tehtävinä ovat olleet esillä seuraavat: käsitellä yhteistoiminta-alueen maakuntien maakuntaohjelmissa ja toteuttamissuunnitelmissa olevat yhteiset strategiset hankkeet ja asiat sekä kohdentaa yhteistoiminta-alueelle mahdollisesti osoitetut ylimaakunnallisiin hankkeisiin tarkoitetut alueiden kehittämislain 10 a §:n 2 momentin mukaiset määrärahat, joita ei ole sidottu määrättyyn käyttötarkoitukseen. Lähtökohtaisesti strategisia ylimaakunnallisia asioita ovat tai voivat olla ainakin yliopisto- ja korkeakouluverkkoa koskevat asiat, tuotantoklustereiden kehittäminen, valtakunnallisiin liikenne- ja kehitysväyliin liittyvät asiat sekä maakuntakaavat.

Yhteistoiminta-alueen tarkoituksena on, että elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskusten laajempi aluejako (9 toimialuetta) voisi olla sama kuin maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet. Yhteistoiminta-alueet voivat olla myös alueellisesti laajempia. Tämä takaisi hankkeen tavoitteena olevan maakunnan liiton aseman vahvistamisen toteutumisen myös käytännön aluekehitystyössä. Tämä tarkoittaa, että yhteistoiminta-alueiden tulisi olla valmisteltuna ennen kuin valtion tulee päättää oman aluehallintonsa aluejaoista.

Maakuntien yhteistoiminta-alueista saatavat ehdotukset toimivat pohjana aluejakojen jatkovalmistelulle.

Yhteistoiminta-aluetta ja sen organisointia koskeva lainsäädäntö tulee käsitellyksi eduskunnassa syksyn 2009 aikana ja voimaan vuoden 2010 alusta lukien. Tämä ei estä kuntia ja maakunnan liittoja valmistelemasta yhteistoiminta-alueita mahdollisimman varhain mahdollisimman valmiiksi.

Alustava ehdotus yhteistoiminta-alueen muodostamisprosessista on seuraava:

- Maakunnan liitot johtavat prosessia ja huolehtivat sen etenemisestä.
- 1. vaiheessa liitot käyvät jäsenkuntiensa kanssa läpi yhteistoiminta-alueen muodostamisen ja saavat samalla kunnilta ohjausta valmistelulle.
- 2. vaiheessa liitot käyvät keskinäiset neuvottelut kuntien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Neuvotteluissa käsitellään myös sopimusmenettelyä, jolla yhteistoiminta muodostetaan. Liitot käyvät keskusteluja valtion aluehallintoviranomaisten kanssa.
- 3. vaiheessa liitot esittelevät neuvottelujen tulokset jäsenkunnilleen ja nämä käsittelevät ehdotuksen. ALKU-hankkeelle on tarpeen ilmoittaa neuvottelujen tulos jo ennen jäsenkuntien käsittelyä. Tämä ilmoitus tulee antaa ALKU-hankkeelle 15.9.2008 mennessä.
- 4. vaiheessa kuntien hyväksyttyä valmistelun tuloksen se saatetaan valtioneuvoston tietoon.
- Kun uusi lainsäädäntö on saatu käsiteltyä eduskunnassa syksyllä 2009 tehdään lopulliset sopimukset/sopimusmuutokset.
- Jos yhteistoiminta-alueen muodostamisprosessia ei saada vietyä läpi, valtioneuvosto johtaa sen muodostamisen syksyllä 2009 lainsäädännön tultua hy-

väksytyksi. Samaan aikaan valtioneuvosto päättää valtion aluehallintoviranomaisten aluejaoista.

- Jotta yhteistoiminta-alueiden muodostaminen aidosti vaikuttaisi valtion aluejakojen muodostumiseen, tulee kuvattu valmisteluprosessi aloittaa jo kesällä 2008 ja saattaa vaiheeseen 4. syksyn 2008 aikana. Aluejakotyöryhmä tarvitsisi joka tapauksessa tiedon valmistelun suunnasta ja tilanteesta syyskuussa 2008, jotta se voisi tehdessään ehdotuksen valtion viranomaisten aluejaosta ottaa yhteistoiminta-alueiden muodostumisen huomioon.

Alustava ehdotus elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskusten aluejaoksi

Alustavasti ehdotetaan, että elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskuksia voisi olla 15 ja niiden toimialueet voisivat muodostua maakunnista seuraavasti:

- Lapin maakunta
- Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat
- Kainuun maakunta
- Österbotten (Pohjanmaan maakunta)
- Etelä-Pohjanmaan maakunta
- Keski-Suomen maakunta
- Pohjois-Savon maakunta
- Pohjois-Karjalan maakunta
- Etelä-Savon maakunta
- Pirkanmaan maakunta
- Satakunnan maakunta
- Varsinais-Suomen maakunta
- Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnat
- Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat
- Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat.

HALKE:n päätöksessä mainitut yhdeksän toimialuetta voitaisiin alustavasti muodostaa seuraavasti:

- Lapin maakunta
- Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnat
- Österbotten (Pohjanmaan maakunta) ja Etelä-Pohjanmaan maakunta
- Keski-Suomen maakunta
- Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnat
- Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat
- Päijät-Hämeen, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnat
- Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnat
- Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat.

Alustavasta ehdotuksesta on väliraportin liitteenä kartta, johon on merkitty myös nykyisten viranomaisten toimipaikkoja.

Työryhmä kävi keskustelua Keski-Pohjanmaan maakunnan sijoittumisesta aluejakoon ja siitä esitettiin erilaisia mielipiteitä. Maakunnan ruotsinkielisen väestön palvelujen järjestäminen on oleellinen kysymys aluejaosta päätettäessä. Yhtenä mahdollisuutena on perustaa aluehallintoviranomaisiin alueellinen kaksikielinen toimintayksikkö, joka vastaisi ruotsinkielisestä palvelusta.

Alustava ehdotus aluehallintovirastojen aluejaoksi

Alustavasti ehdotetaan, että kuuden aluehallintoviraston toimialueet voisivat muodostua maakunnista seuraavasti:

- Lapin maakunta
- Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnat
- Keski-Suomen, Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnat
- Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat
- Österbotten (Pohjanmaan maakunta), Etelä-Pohjanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnat
- Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat.

Aluejakotyöryhmä on hahmotellut myös aluehallintovirastoille perusaluejakoa laajempaa aluejakoa. Tätä voitaisiin soveltaa tehtäviin, jotka eivät perusaluejaolla hoidettavaksi sovellu. Toiminnalliset tarpeet täsmentyvät myöhemmin ja tämä voi vaikuttaa myös laajemman aluejaon toimialuemääriin. Alustavassa ehdotuksessa laajempia alueita on kolme ja ne muodostuvat seuraavasti:

- Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakunnat
- Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat
- Österbotten (Pohjanmaan maakunta), Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Varsinais-Suomen, Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat.

Alustavasta ehdotuksesta on väliraportin liitteenä kartta, johon on merkitty myös nykyisten viranomaisten toimipaikkoja.

Liite 1 Karttaluonnos elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskusten aluejako

Karttakuva: ELLU 15/9 Suomen kartta, maakuntajako, kaksi aluejakoa

LUONNOS, keskustelun pohjaksi

Perusaluejako

15 toimialuetta

1. Lapin maakunta
2. Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat
3. Kainuun maakunta
4. Pohjois-Karjalan maakunta
5. Pohjois-Savon maakunta
6. Keski-Suomen maakunta
7. Österbotten
8. Etelä-Pohjanmaa
9. Satakunta
10. Pirkanmaa
11. Etelä-Savo
12. Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat
13. Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen maakunnat
14. Varsinais-Suomen maakunta
15. Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat

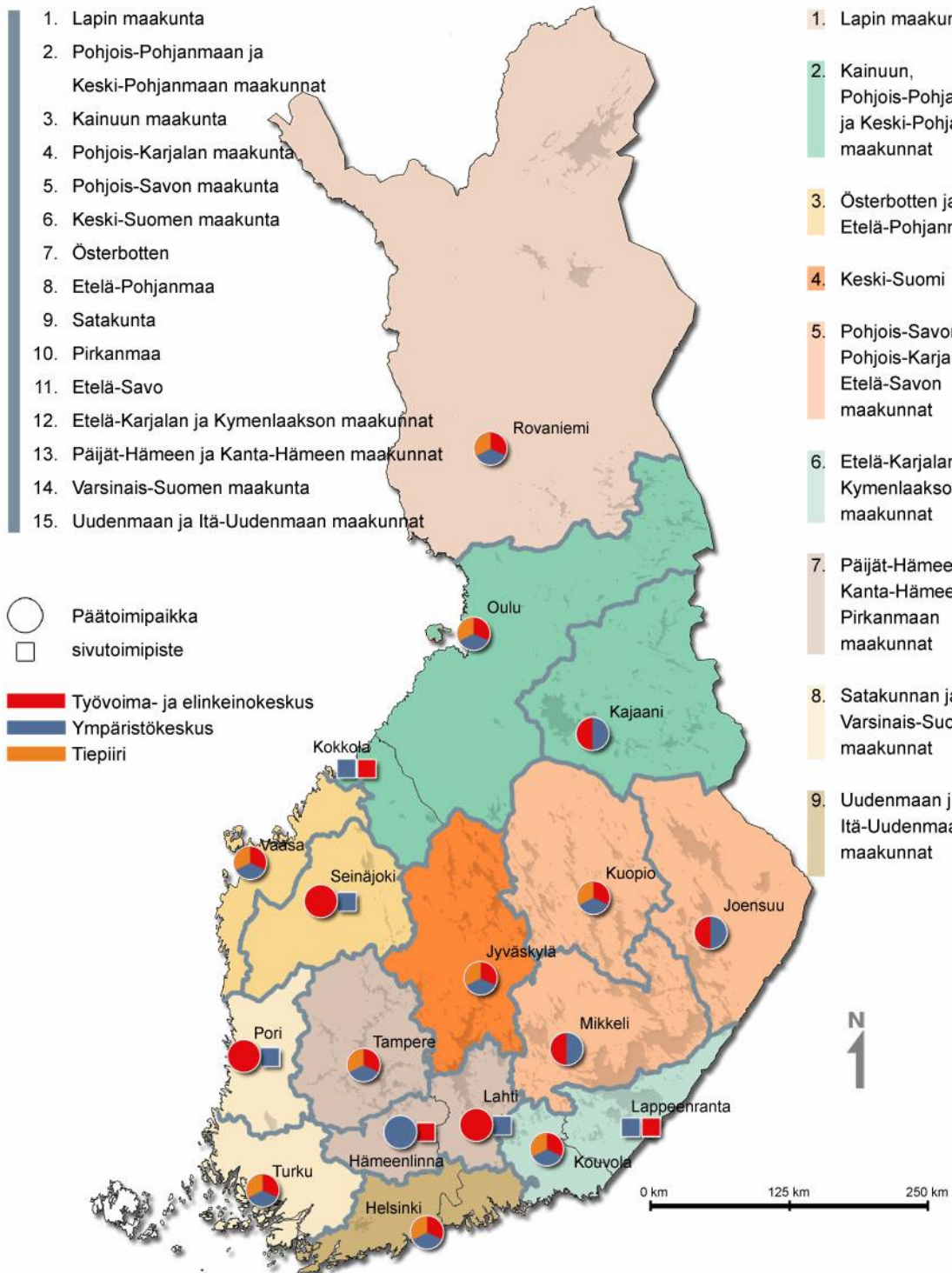
- Päätoimipaikka
- sivutoimipiste

- Työvoima- ja elinkeinokeskus
- Ympäristökeskus
- Tiepiiri

Laajempi aluejako

9 toimialuetta

1. Lapin maakunta
2. Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat
3. Österbotten ja Etelä-Pohjanmaa
4. Keski-Suomi
5. Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon maakunnat
6. Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat
7. Päijät-Hämeen, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnat
8. Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnat
9. Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat

jr_02.06.2008

Liite 2 Karttaluonnos aluehallintovirastojen aluejaksi

Karttakuva: ALLU 6/3 Suomen kartta, maakuntajako, kaksi aluejakoa

LUONNOS, keskustelun pohjaksi

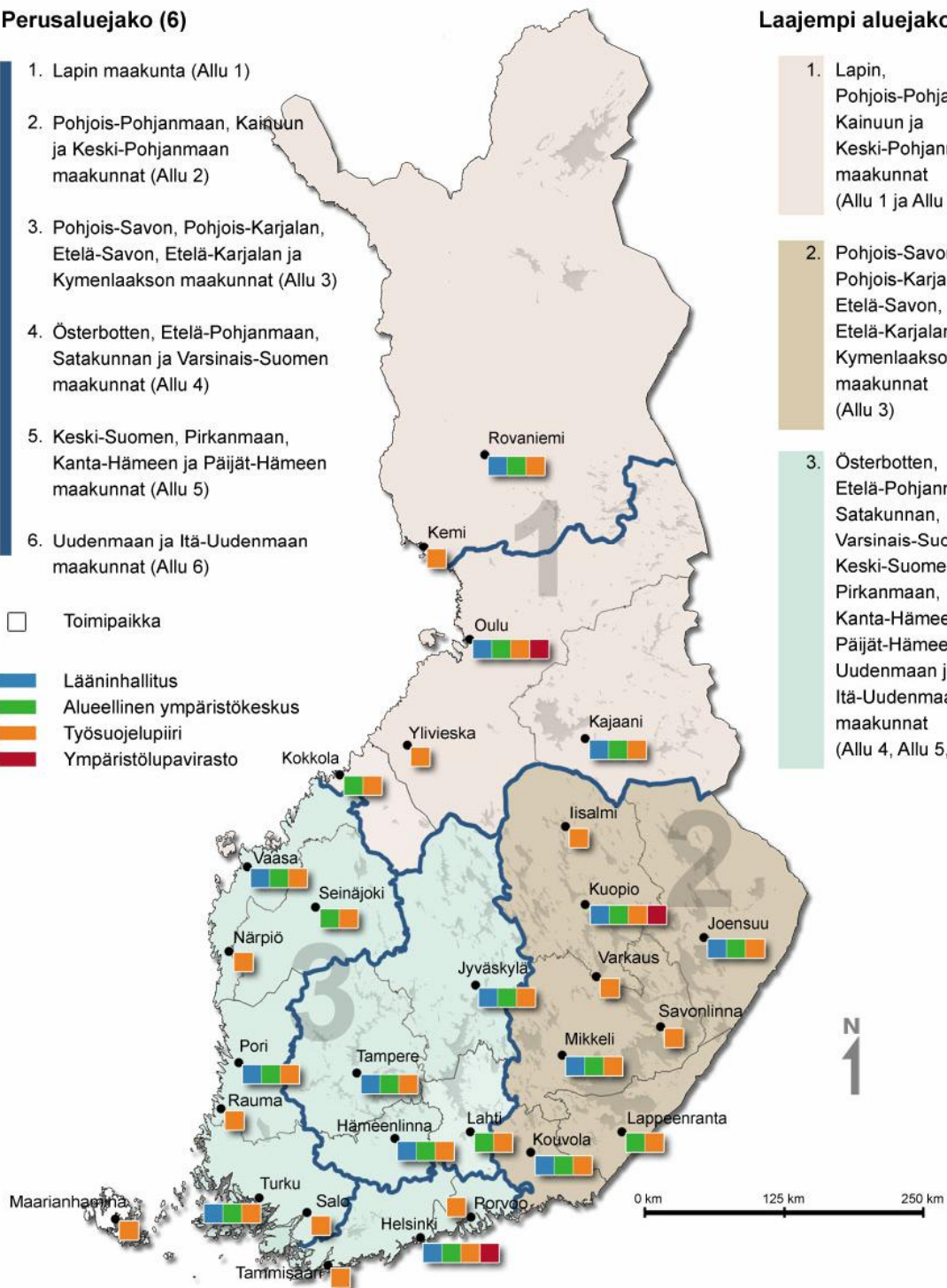
Perusaluejako (6)

1. Lapin maakunta (Allu 1)
2. Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakunnat (Allu 2)
3. Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat (Allu 3)
4. Österbotten, Etelä-Pohjanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnat (Allu 4)
5. Keski-Suomen, Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnat (Allu 5)
6. Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat (Allu 6)

- Toimipaikka
- Lääninhallitus
- Alueellinen ympäristökeskus
- Työsuojelupiiri
- Ympäristölupavirasto

Laajempi aluejako (3)

1. Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakunnat (Allu 1 ja Allu 2)
2. Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat (Allu 3)
3. Österbotten, Etelä-Pohjanmaan, Satakunnan, Varsinais-Suomen, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat (Allu 4, Allu 5, Allu 6)

jr_09.06.2008

Liite 3 Väkiluku, yritysten lukumäärä ja bruttokansantuote alueittain

Elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskukset:
väkiluku, yritysten lukumäärä ja bruttokansantuote alueittain (15)

	VÄKILUKU 2006	YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ 2005	BKT 2005
Uusimaa	1 467 453	80 228	50 914
Varsinais-Suomi	457 789	24 979	11 424
Satakunta	229 360	11 836	5 312
Häme	369 187	18 084	7 685
Pirkanmaa	472 181	23 302	11 835
Kaakkois-Suomi	319 496	14 093	7 803
Etelä-Savo	159 492	7 801	3 065
Pohjois-Savo	249 498	10 770	5 087
Pohjois-Karjala	167 519	7 249	3 210
Keski-Suomi	269 636	12 240	5 705
Etelä-Pohjanmaa	193 585	10 901	3 646
Pohjanmaa	174 211	9 490	4 155
Pohjois-Pohjanmaa	451 340	19 293	10 332
Kainuu	84 350	3 408	1 466
Lappi	184 935	9 236	3 846
Ahvenanmaa	26 923	1 858	840
Koko maa	5 276 955	264 768	136 381

**Elinkeino-, liikenne- ja luonnonvarakeskukset:
väkiluku, yritysten lukumäärä ja bruttokansantuote alueittain (9)**

	VÄKILUKU 2006	YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ 2005	BKT 2005
Uusimaa	1 467 453	80 228	50 914
Varsinais-Suomi	687 149	36 815	16 736
Häme ja Pirkanmaa	841 368	41 386	19 521
Kaakkois-Suomi	319 496	14 093	7 803
Savo ja Pohjois-Karjala	576 509	25 820	11 361
Keski-Suomi	269 636	12 240	5 705
Pohjanmaa	367 796	20 391	7 801
Pohj.-P ja Kainuu	535 690	22 701	11 798
Lappi	184 935	9 236	3 846
Koko maa	5 276 955	264 768	136 381

Aluehallintovirasto: väkiluku, yritysten lukumäärä ja bruttokansantuote alueittain (6)

	VÄKILUKU 2006	YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ 2005	BKT 2005
Uusimaa	1 467 453	80 228	50 914
Länsi-Suomi	1 054 945	57 206	24 536
Itä-Suomi	896 005	39 913	19 164
Keski-Suomi	1 111 004	53 626	25 226
Pohjanmaa ja Kainuu	535 690	22 701	11 798
Lappi	184 935	9 236	3 846
Koko maa	5 276 955	264 768	136 381

Aluehallintovirasto: väkiluku, yritysten lukumäärä ja bruttokansantuote alueittain (3)

	VÄKILUKU 2006	YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ 2005	BKT 2005
Länsi-Suomi	3 633 402	191 060	100 677
Itä-Suomi	896 005	39 913	19 164
Pohjois-Suomi	720 625	31 937	15 644
Koko maa	5 276 955	264 768	136 381